

B.Com. Semester - 4 (CBCS) Examination
April/May -2022 [NEW COURSE]
Cost Accounting – 2 (Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 પ્રવિણ કંપની યંત્રો બનાવે છે. અને 2016ના વર્ષ દરમિયાન તૈયાર કરેલ 200 યંત્રો અંગે નીચેની માહિતી આપવામાં આવે છે. (20)

માલસામાનની પડતર	રૂ.1,80,000	વહીવટી ખર્ચા	રૂ.2,10,000
મજૂરી	રૂ.2,00,000	વેચાણ ખર્ચા	રૂ.90,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ.70,000	વેચાણ (બધા યંત્રો વેચ્યા)	રૂ.12,00,000
ઉત્પાદન ખર્ચા	રૂ.1,50,000		

2017ના વર્ષ માટે એવું અંદાજપત્ર આવે છે કે ઉત્પાદન અને વેચાણ 300 યંત્રોનું થશે. વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

- (1) માલસામાનના ભાવમાં 10% વધારો થશે.
- (2) પ્રત્યક્ષ મજૂરી અને પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓમાં એકમદીઠ 20% વધારો થશે.
- (3) ઉત્પાદન ખર્ચા, માલસામાન અને મજૂરી તેમજ પ્રત્યક્ષ ખર્ચાની સંયુક્ત પડતરના પ્રમાણમાં વધશે.
- (4) વહીવટી ખર્ચામાં રૂ.36,000નો વધારો થશે.
- (5) વેચાણ ખર્ચા યંત્રદીઠ રૂ.50 લેખે વધશે.

2016ના વર્ષમાં વેચાણક્રિમત ઉપર જે દરે નફો મળ્યો હતો તે દરે નફો મેળવવા માટે યંત્ર કદ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું પડતરનું પત્રક 2017ના વર્ષ માટે બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-1 હિત પેન કંપની બે પ્રકારની “અ” અને “બ” પેનનું ઉત્પાદન કરે છે. 31 માર્ચ 2017ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ.5,00,000	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ.2,25,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ.75,000	કુલ વેચાણ	રૂ.10,00,000

એમ જાણવા મળ્યું છે કે,

- (1) અ પેનનો પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ બ પેનના પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ કરતાં બે ગણો છે. (એકમદીઠ)
- (2) બ પેનનો પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ અ પેનના પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચના 40% છે. (એકમદીઠ)
- (3) પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ બ અને અ પેનના ઉત્પાદનના પ્રમાણમાં હતા.
- (4) કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 20% હતા.
- (5) વહીવટી ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 50% હતા.
- (6) અ પેનના 2500 એકમો ઉત્પાદન થયા હતા, જેમાંથી 80% વેચાયા હતા. જ્યારે બ પેનના 4000 એકમો વેચાયા હતા જે ઉત્પાદનના 80% હતા.
- (7) વેચાણ ખર્ચા પેન અ માટે એકમદીઠ રૂ.8 અને પેન બ માટે એકમદીઠ રૂ.9 હતા.
- (8) અ પેનની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત બ પેનની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત કરતાં બમણી હતી.

તમારે અ પેન અને બ પેન માટે કુલ પડતર અને નફો તથા એકમદીઠ પડતર અને નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

પ્રશ્ન-2 ધ્રુવી કંપનીની એકમદીઠ પડતર નીચે મુજબ બનેલી છે. (20)

માલસામાન ખર્ચ રૂ.20 એકમદીઠ, ઓફિસ ખર્ચ રૂ.3 એકમદીઠ.

મજૂરી ખર્ચ રૂ.15 એકમદીઠ.

કારખાના શિરોપરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના 20%.

વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચા એકમદીઠ રૂ.2

કંપનીનું નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ હતું.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
તૈયાર માલનો શરૂ સ્ટોક (1000 એકમો)	50,000	વેચાણ	9,00,000
માલસામાન	4,00,000	આખર માલનો સ્ટોક (3000 એકમો)	1,40,000
મજૂરી ખર્ચ	3,00,000	મળેલ વ્યાજ-ડિવિડન્ડ	8,000
કારખાના ખર્ચ	1,50,000	મળેલ વટાવ	2,000
ઓફિસ ખર્ચ	65,000		
વેચાણ ખર્ચ	35,000		
માંડી વાળેલ પાઘડી	5,000		
પ્રાથમિક ખર્ચ	3,000		
કરવેરા જોગવાઈ	2,000		
ચોખ્ખો નફો	40,000		
	10,50,000		10,50,000

પડતર પત્રક અને મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-2 ભાર્ગવ લિ.ના નાણાંકીય હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે.

વિગત	રકમ રૂ.	રકમ રૂ.
કાચામાલનો શરૂઆતનો સ્ટોક	--	29,000
કાચામાલની ખરીદી	--	1,87,000
કાચામાલનો આખર સ્ટોક	--	32,000
પ્રત્યક્ષ વેતન	--	2,98,000
કારખાના શિરોપરી ખર્ચ	--	1,90,750
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	--	1,22,500
ચાલુ કામ ખાતે આખર સ્ટોક		
માલસામાન	4,000	--
મજૂરી	5,500	--
કારખાના ખર્ચ	3,300	12,800
વેચાણ (7600 એકમો)	--	9,12,000
વેચાણ ખર્ચ	--	1,00,000
વિતરણ ખર્ચ	--	64,000
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળ્યું	--	5,000
પેનલ્ટી ચૂકવી	--	1,000
ડિબેન્યર વટાવ માંડી વાળ્યો	--	1,500
ભાડાની આવક	--	3,000
ડિવિડન્ડની આવક	--	2,500
તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક (1400 એકમો)	--	1,17,600

પડતરના હિસાબો માટે નીચેની પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવે છે.

1. માલ અને મજૂરીની ખરી કિંમતે દર્શાવાય છે.
2. કારખાના ખર્ચ પ્રત્યક્ષ વેતનના 60% લેખે ગણવામાં આવે છે.
3. વહીવટી ખર્ચ એકમદીઠ રૂ.12 લેખે ગણાય છે.
4. વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ.10 લેખે ગણાય છે.
5. વિતરણ ખર્ચ વેચાણના 8% લેખે ગણાય છે.

ઉપરની વિગત પરથી

- (1) પડતર પત્રક (2) નાણાકીય હિસાબો મુજબનું વેપાર અને ન.નુ. ખાતું. (3) મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-3 1 લી જાન્યુઆરી 2005ના રોજ વિજયે રૂ.10,00,000નો કરાર લીધો. નીચે દર્શાવેલ માહિતી 31 ડિસેમ્બર, 2005ના રોજ લેવામાં આવી છે. (15)

વિગત	રકમ રૂ.
સ્ટોર્સમાંથી પૂરો પાડેલ માલસામાન	2,42,000
કરાર માટે સીધો ખરીદેલ માલસામાન	50,000
મોકલેલ પ્લાન્ટ (તા.1-1-2005)	60,000
ચૂકવેલ મજૂરી	1,60,000
અન્ય ખર્ચા	1,40,000
પેટા કરારની પડતર	40,000
મળેલ રોકડ (પ્રમાણિત કામના 75%)	6,00,000
સ્ટોર્સમાં પરત કરેલ માલસામાન	2,000
આગથી બળી ગયેલ માલસામાન	2,000
વર્ષના અંતે હાથ પર માલસામાન	10,000

તા.31મી ડિસેમ્બર, 2005ના રોજ થયેલ કુલ કામ કરાર કિંમતના 90% હતું. પ્લાન્ટ પર વાર્ષિક 20% ઘસારો ગણો.

ઉપરની વિગત પરથી તા.31મી ડિસેમ્બર, 2005ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કરાર ખાતું. ચાલુકામ ખાતું. અને કરાર આપનારનું ખાતું તૈયાર કરો. કોન્ટ્રાક્ટર રોકડના ધોરણે 2/3 ભાગનો નફો ન.નુ. ખાતે લઈ જાય છે.

અથવા

પ્રશ્ન-3 વ્રજ બિલ્ડર્સે રૂ.7,50,000ની કિંમતે એક કરાર લીધો અને તા.1-4-2005ના રોજ કામ શરૂ કર્યું. પ્રમાણિત કામના 80% લેખે રોકડ મળે છે.

તા.31-3-2006 સુધીના કરારને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ રૂ.
વેપારીઓએ બારોબાર પૂરો પાડેલ માલ	1,50,000
સ્ટોર્સમાંથી આપેલ માલ	1,00,000
અન્ય કરાર ખાતેથી લાવેલ માલ	47,000
ચૂકવેલી મજૂરી	65,000
પરોક્ષ ખર્ચ (જેમાંથી રૂ.5325 સામાન્ય ન.નુ. ખાતે ઉધારવાના)	40,325
તા.1-1-2006ના રોજ મોકલેલ ચંત્રો	48,000
માલનું વેચાણ (પડતર રૂ.8750)	8,200
સ્ટોર્સમાંથી માલ પરત	5,000
ચોરાઈ ગયેલ માલ	3,750
તા.31-3-2006ના માલ સ્ટોક	11,300
તા.31-3-2006ની ચઢેલી મજૂરી	5,000
રોકડના ધોરણે 2/3 ભાગનો જમા લીધેલ નફો	64,000
ચંત્ર પર વાર્ષિક 15% ઘસારો ગણવાનો છે.	
બિનપ્રમાણિત કામ પ્રમાણિત કામના 10% છે.	

ઉપરની વિગતો પરથી જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

માલસામાન	રૂ.5,000	ફેક્ટરીના સ્થિર ખર્ચા	રૂ.2,000
સીધી મજૂરી	રૂ.35,00	ફેક્ટરીના ચલિત ખર્ચા	રૂ.2,500
યાંત્રિક કલાકો-3000		વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	રૂ.2,600

ફેક્ટરીના પરોક્ષ ખર્ચાઓ યાંત્રિક કલાકોના આધારે સમાવવામાં આવે છે. તથા વહીવટી ખર્ચા કારખાના પડતરના આધારે સમાવવામાં આવે છે.

કંપની એક જોબનો ઓર્ડર પ્રાપ્ત કરે છે. જોબની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

માલસામાન રૂ.750, મજૂરી રૂ.350 યાંત્રિક કલાકો-300

ઉપરની માહિતીના આધારે જોબ ઓર્ડર માટેનું પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-4 જોબ પડતર પદ્ધતિના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

ENGLISH VERSION

Que-1 Pravina Ltd. is manufacturing machines and the following details are furnished in respect of 200 machines manufactured during the year 2016. (20)

Cost materials	Rs.1,80,000	Manufacturing expenses	Rs.1,50,000
Direct wages	Rs.2,00,000	Administrative expenses	Rs.2,10,000
Direct expenses	Rs.70,000	Selling expenses	Rs.90,000
Sales (all machines)	Rs.12,00,000		

During the year 2017. It is estimated that the production and sale will be of 300 machines.

1. Price of materials is expected to rise by 10%.
2. Direct wages & direct expenses will increase by 20% per unit.
3. Manufacturing expenses will rise proportion to the combined cost of materials, wages and direct expenses.
4. Administrative expenses will increase by Rs.36,000.
5. Selling expenses will increase by Rs.50 per machine.

You have to prepare a cost sheet showing per unit cost and for the year 2017 showing the price at which machine should be sold so as to earn the same rate of profit on selling price as in the year 2016.

OR

Que-1 Heet pen Ltd. manufactures two types of pens "A and B". The particulars for the year ended 31st March 2017 were as follows.

Direct materials	Rs.5,00,000	Direct expenses	Rs.75,000
Direct wages	Rs.2,25,000	Sales	Rs.10,00,000

On the study it is ascertained that.

- (1) Direct material per unit in "A Pen" consists twice as much as that in type "B Pen".
- (2) Direct wages per unit for B pen were 40% of those for A pen.
- (3) Direct expenses were same per unit for B as well as A pen.
- (4) Factory overheads were 20% of the prime cost.
- (5) Administrative overheads were 50% of direct wages.
- (6) 2500 units of A pen were produced of which 80% were sold and 4000 units of B pen were sold which was 80% of the production.
- (7) Selling overheads were Rs.8 per unit for A pen and Rs.9 per unit for B pen.
- (8) Selling price per unit for A pen was double than B pen.

You are required to prepare a statement showing cost and profit in total as well as per unit for A pen and B pen.

Que-2 Following is the cost per unit of Dhruvi Co. (20)

Material expenses Rs.20 per unit, wages Rs.15 per unit.

Factory overheads 20% of the prime cost.

Office expenses Rs.3 per unit.

Selling and distribution overheads Rs.2 per unit.

Following is the Profit and Loss Account

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To opening stock (Finished goods 1000 units)	50,000	By sales	9,00,000
Material expenses	4,00,000	Closing stock of finished Goods 3000 units	1,40,000
Wages	3,00,000	Interest & divid.	8,000
Factory expenses	1,50,000	Discount received	2,000
Office	65,000		
Selling	35,000		
Goodwill written off	5,000		
Prel. Exp written off	3,000		
Provision for taxation	2,000		
Net Profit	40,000		
	10,50,000		10,50,000

Prepare statement of cost and Reconciliation statement.

OR

Que-2 The following figures are available from financial accounts of Bhargav Ltd.

Particulars	Rs.	Rs.
Opening stock of raw materials	--	29,000
Purchases of raw materials	--	1,87,000
Closing stock of raw materials	--	32,000
Direct wages	--	2,98,000
Factory overheads	--	1,90,750
Administration overheads	--	1,22,500
Work-in-progress (closing stock)		
Materials	4,000	--
Wages	5,500	--
Factory exp.	<u>3,300</u>	12,800
Sales (7600 units)	--	9,12,000
Selling expenses	--	1,00,000
Distribution expenses	--	64,000
Preliminary expenses written off	--	5,000
Penalty paid	--	1,000
Debenture discount written off	--	1,500
Rent income	--	3,000
Dividend income	--	2,500
Closing stock of finished goods (1400 units)	--	1,17,600

The cost Accounts reveal.

- (1) Materials and wages are taken at their cost price.
- (2) Factory overheads are taken at 60% of direct wages.
- (3) Administration overheads at Rs.12 per units of production.
- (4) Selling overheads at Rs.10 per unit sold.
- (5) Distribution overheads are taken at 8% of sales.

Prepare (1) Financial Profit and Loss Account.

(2) Cost Sheet.

(3) Reconciliation statement.

- Que-3 A contract of Vijay Rs.10,00,000 took on 1st January 2005. Details given below were taken on 31st Dec., 2005. (15)

Particulars	Rs.
Materials issued from stores	2,42,000
Materials direct purchase for contract	50,000
Plant issued (01-01-2005)	60,000
Wages paid	1,60,000
Other expenses	1,40,000
Cost of Sub-contract	40,000
Cash received (75% of work certified)	6,00,000
Materials returned to stores	2,000
Materials saved from fire	2,000
Materials on hand at the year end	10,000

90% work of contract price was completed on 31st Dec., 2005. Calculate 20% depreciation on plant.

From above details, prepare contract account work-in-progress account and contract account on 31st December, 2005. Contractor transferred profit to P & L A/c. as per 2/3rd case basis.

OR

- Que-3 Vraj Builders took a contract for Rs.7,50,000 and start work on it on 1-4-2005. Cash received 80% of work certified.

Details of contract up to 31-3-2006 are as under:

Particulars	Rs.
Material issued directly by Vendors	1,50,000
Material issued from stores	1,00,000
Material received from another contract	47,000
Wages paid	65,000
Indirect expense (out of which Rs.5325 will be debited to General P & L A/c.)	40,325
Plant issued on 1-1-2006	48,000
Material sold (cost Rs.8750)	8,200
Materials returned from stores	5,000
Material stolen	3,750
Closing stock on 31-3-2006	11,300
Outstanding wages on 31-3-2006	5,000
Profit credited as per 2/3 rd cash basis	64,000
15% p. a. depreciation charged on plant.	
Uncertified work is 10% of work certified.	

From the above information prepare necessary accounts.

- Que-4 The following records are taken from Pravina Ltd. (15)

Materials	Rs.5,000	Variable factory expenses	Rs.2500
Direct wages	Rs.3500	Fixed factory expenses	Rs.2000
Administration overheads	Rs.2600	Machine hours-	3000

Factory overheads are absorbed on the basis of machine hours and administrative overheads are absorbed as a percentage of work cost.

The company has received an order of a Job. The following particulars are available in respect of the Job.

Materials Rs.750 Wages Rs.350 Machine hours-300

Prepare Job order cost sheet.

OR

- Que-4 State advantages and disadvantages of Job costing.
